

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку і аудиту

06-02-313M

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

для практичних занять з навчальної дисципліни
«Облік і оподаткування»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальностями
051 «Економіка» («Економічна кібернетика»,
«Бізнес-аналітика»,
«Управління персоналом і економіка праці»),
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг»,
076 «Підприємництво, торгівля, біржова діяльність»,
281 «Публічне управління та адміністрування»,
292 «Міжнародні економічні відносини (Міжнародний бізнес)»
денної форми навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від 02 вересня 2021 р.

Рівне – 2021

Робочий зошит для практичних занять з навчальної дисципліни «Облік і оподаткування» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями 051 «Економіка» («Економічна кібернетика», «Бізнес-аналітика», «Управління персоналом і економіка праці»), 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля, біржова діяльність», 281 «Публічне управління та адміністрування», 292 «Міжнародні економічні відносини (Міжнародний бізнес)» денної форми навчання [Електронне видання] / Павелко О. В. – Рівне : НУВГП. 2021. – 41 с.

Укладач: Павелко О. В., д.е.н., доцент, професор кафедри обліку і аудиту.

Відповідальна за випуск: Позняковська Н. М., к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту.

Гаранти освітніх програм: Кардаш О. Л., к.е.н., доцент, Юрчик Г. М., к.е.н., доцент, Рощик І. А., к.е.н., доцент, Мельник Л. М., к.е.н., доцент, Кожушко Л. Ф., д.т.н., професор, Попко О. В., д.е.н., професор, Стахів О. А., к.е.н., доцент, Антонова С. Є., к.е.н., доцент, Качан О. І., к.е.н., доцент.

ЗМІСТ

Теми практичних занять

Модуль 1. Організація та методика обліку суб'єктів господарювання	3
Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку	3
Тема 2. Метод бухгалтерського обліку. Баланс як елемент методу	7
Тема 3. Облік активів	13
Тема 4. Облік капіталу і зобов'язань	17
Тема 5. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності	20
Тема 6. Фінансова звітність підприємств	23
Модуль 2. Оподаткування суб'єктів господарювання	32
Тема 7. Податкова система України. Економічна сутність і види податків	32
Тема 8. Непряме оподаткування: ПДВ, акцизний податок, мито	33
Тема 9. Пряме оподаткування в Україні	36
Тема 10. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	39

© Павелко О. В., 2021

© НУВГП, 2021

Модуль 1. Організація та методика обліку суб'єктів господарювання

Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку

Завдання 1

Віднайти відповідне визначення для кожного наведеного поняття (табл. 1)

Таблиця 1

Вихідні дані для виконання завдання 1

Поняття	Визначення
1. Бухгалтерський облік	А. Фізичні або юридичні особи, які потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень
2. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік	Б. Заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди
3. Користувачі фінансової звітності	В. Система збору, обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку	Г. Прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку документи, якими визначено порядок складання фінансової звітності
5. Підприємства, що становлять суспільний інтерес	Д. Ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому
6. Зобов'язання	Ж. Різниця між активами і зобов'язаннями підприємства
7. Власний капітал	З. Процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень
8. Активи	К. Склад статей і показників фінансової звітності та її елементів, які підлягають розкриттю
9. Таксономія фінансової звітності	Л. Документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності
10. Звіт про управління	М. Підприємства-емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до законодавства належать до великих підприємств
11. Міжнародні стандарти фінансової звітності	Н. Нормативно-правовий акт, яким визначаються принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності для розпорядників бюджетних коштів, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, та фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, розроблений на основі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору та затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Завдання 2

Проаналізувавши дані, відображені в табл. 2, з'ясувати, який принцип бухгалтерського обліку порушується в окреслених ситуаціях.

Таблиця 2

Порівняння принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності

№ з/п	Закон України № 996-XIV	НП(С)БО 1	Сутність принципу
1	2	3	4
1.	Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності	Принципи бухгалтерського обліку; принципи складання фінансової звітності	Назва відрізняється.
1.1.	Автономність	Автономності підприємства	Кожне підприємство розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників; тому особисте майно і зобов'язання власників не повинні відображатись у фінансовій звітності підприємства
1.2.	Безперервність	Безперервності діяльності	Передбачає оцінку активів і зобов'язань підприємства, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме далі
1.3.	Повне висвітлення	Повного висвітлення	Фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій та подій, яка може вплинути на рішення, що приймаються на її основі
1.4.	Послідовність. Зміна облікової політики можлива лише у випадках, передбачених П(С)БО, МСФЗ та Н(П)СБОДС, і повинна бути обґрунтована та розкрита у фінансовій звітності	Послідовності. Зміна облікової політики повинна бути обґрунтована і розкрита у фінансовій звітності	Передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики. Зміна облікової політики повинна бути обґрунтована і розкрита у фінансовій звітності
1.5.	Нарахування – доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів	Нарахування, згідно з яким доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення незалежно від часу надходження або сплати грошових коштів (грошей)	Доходи і витрати відображаються в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності в момент їх виникнення незалежно від часу надходження або сплати грошових коштів (грошей)
1.6.	Превалювання сутності над формою – операції обліковуються відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми	Превалювання сутності над формою, за яким операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми	Операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми
1.7.	Єдиний грошовий вимірник	Єдиного грошового вимірника	Передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності в єдиний грошовий одиниці
1.8.	-	Обачності	Із Закону України № 996-XIV вилучено 05.10.2017 р.
1.9.	-	Історичної (фактичної) собівартості	
1.10.	-	Періодичності	

1) Фінансова звітність підприємства містить лише часткову інформацію про фактичну діяльність підприємства.

2) У фінансовій звітності юридичної особи наведено інформацію про майно власників підприємства.

3) Підприємство щорічно суттєво змінює облікову політику, що впливає на інформацію, яка зазначається у фінансовій звітності.

4) У звітності підприємства відображено інформацію про активи та зобов'язання, виходячи із припущення про ліквідацію підприємства у найближчому майбутньому.

5) Доходи і витрати підприємства відображаються у бухгалтерського обліку залежно від дати надходження або сплати грошових коштів.

6) Операції на підприємстві обліковуються, виходячи із юридичної форми, поза увагою залишається їх сутність.

7) Узагальнення всіх господарських операцій підприємства у фінансовій звітності відбувається у гривнях, доларах та євро.

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7

Завдання 3

Групування ресурсів підприємства та джерел їх утворення

Здійснити групування активів підприємства та джерел їх утворення за ознаками, наведеними в табл. 3. Визначити вартість необоротних активів, оборотних активів, суму власного капіталу та зобов'язань підприємства.

Таблиця 3

Активи підприємства та джерела їх утворення станом на 31.12.20 року

№ з/п	Активи та джерела їх утворення	Сума, тис. грн	Ознаки групування			
			Необоротні активи	Оборотні активи	Власний капітал	Зобов'язання
1	2	3	4	5	6	7
1.	Зареєстрований статутний капітал	13949				
2.	Права користування природними ресурсами	250				
3.	Готівка в касі	140				
4.	Готова продукція	360				
5.	Короткострокові кредити банків у національній валюті	1000				
6.	Інвентарна тара	890				
7.	Додатковий капітал	640				
8.	Заборгованість покупців за товари	1200				
9.	Зобов'язання з податку на прибуток	480				

№ з/п	Активи та джерела їх утворення	Сума, тис. грн	Ознаки групування			
			Необоротні активи	Оборотні активи	Власний капітал	Зобов'язання
1	2	3	4	5	6	7
10.	Обладнання	5900				
11.	Паливо	100				
12.	Гроші на поточному рахунку в банку	180				
13.	Офісні меблі	380				
14.	Резервний капітал	1150				
15.	Заборгованість підзвітних осіб	224				
16.	Програмне забезпечення	280				
17.	Малоцінні та швидкозношувані предмети	120				
18.	Нерозподілений прибуток	1560				
19.	Запасні частини	220				
20.	Векселі видані	560				
21.	Векселі одержані	380				
22.	Зобов'язання перед постачальниками за товари	420				
23.	Зобов'язання з оплати праці	345				
24.	Зобов'язання зі страхування	220				
25.	Будівельні матеріали	3700				
26.	Офісне приміщення	6 000				
	Разом:	X				

Завдання 4

Здійснити групування активів підприємства та джерел їх утворення за ознаками, наведеними в табл. 4. Визначити вартість необоротних активів, оборотних активів, власного капіталу та зобов'язань підприємства

Активи підприємства та джерела їх утворення станом на 31.12.20__ року

№ з/п	Активи та джерела їх утворення	Сума, грн	Ознаки групування			
			Необоротні активи	Оборотні активи	Власний капітал	Зобов'язання
1.	Інструменти, прилади, інвентар	10200				
2.	Готова продукція	560				
3.	Готівка в касі	790				
4.	Зобов'язання з оплати праці	700				
5.	Короткострокові кредити банку	4000				
6.	Кошти на поточному рахунку в банку	3000				
7.	Нерозподілений прибуток	950				
8.	Ноутбук	25000				
9.	Сировина і матеріали	340				
10.	Незавершене виробництво	400				

№ з/п	Активи та джерела їх утворення	Сума, грн	Ознаки групування			
			Необоротні активи	Оборотні активи	Власний капітал	Зобов'язання
11.	Статутний капітал	66790				
12.	Заборгованість підзвітних осіб за виданими авансами на відрядження	500				
13.	Заборгованість з ПДВ перед бюджетом	1280				
14.	Легкові автомобілі	3400				
14.	Паливо	100				
15.	Заборгованість перед постачальниками	890				
16.	Резервний капітал	1150				
17.	Спеціальний одяг та взуття на складі	590				
18.	Придбані акції та облігації інших підприємств (на термін більше року)	1800				
19.	Багаторічні насадження	4000				
20.	Зобов'язання зі страхування	920				
21.	Заборгованість покупців за реалізовану їм продукцію	6000				
22.	Програмне забезпечення	20000				
	Разом:	X				

Тема 2. Метод бухгалтерського обліку. Баланс як елемент методу

Завдання 1

Віднайти відповідне визначення для кожного наведеного поняття (табл. 5).

Таблиця 5

Вихідні дані до виконання завдання

Поняття	Визначення
1. Баланс	А. Оцінка його може бути достовірно визначена і очікується отримання в майбутньому економічних вигод, пов'язаних з його використанням
2. Господарська операція	Б. Оцінка його може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення
3. Умови відображення активу в балансі	В. Звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал
4. Умови відображення зобов'язання в балансі	Г. Дія або подія, яка викликає зміни в структурі активів та зобов'язань, власному капіталі підприємства
5. Рахунок	Д. Відображення господарської операції за дебетом одного і кредитом іншого рахунку на однакову суму
6. Подвійний запис	Е. Систематизований перелік рахунків
7. Кореспонденція рахунків	Ж. Інформаційна модель об'єкту обліку
8. План рахунків	З. Встановлення взаємозв'язку між рахунками
9. Оборотна відомість по синтетичних рахунках	К. Документ, в якому узагальнюється інформація по рахунках синтетичного обліку

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Завдання 2

Відображення даних в активі і пасиві балансу

На підставі наведених даних відобразити активи та джерела їх утворення у складі активу та пасиву балансу ПП «Креатив» (табл. 6).

Таблиця 6

Вихідні дані

№ з/п	Активи та джерела їх утворення	Сума, грн	Актив	Пасив
1.	Кошти на поточному рахунку підприємства	85000		
2.	Бензин А-95	19400		
3.	Приміщення розважального центру	113820		
4.	Нерозподілений прибуток	153290		
5.	Додатковий капітал	50000		
6.	Розрахунки з оплати праці	3700		
7.	Розрахунки з дебіторами	6470		
8.	Розрахунки з підзвітними особами	2800		
9.	Розрахунки з постачальниками	21000		
10.	Ноутбук	28000		
11.	Дизельне паливо	2000		
12.	Гроші в касі	24000		
13.	Програмні продукти	18000		
14.	Зареєстрований статутний капітал	1589000		
15.	Капітальні інвестиції	500000		
16.	Будівельні матеріали	2000		
17.	Розрахунки з ПДВ	7000		
18.	Запасні частини	5000		
19.	Автомобіль «Mazda»	840000		
20.	Зобов'язання за довгостроковим кредитом	840000		
21.	Канцтовари	2500		
22.	Автомобіль «Lexus»	1000000		
23.	Придбані акції та облігації інших підприємств (на термін більше року)	15000		
Разом:		X		

Завдання 3

Складання бухгалтерського балансу

Здійснити групування статей активів, зобов'язань і власного капіталу за їх місцезнаходженням в балансі ТОВ «Зіронька» (табл. 7).

Скласти баланс підприємства станом на 31 грудня 20_ р. на бланку типової форми.

Таблиця 7

Активи, зобов'язання та власний капітал ТОВ «Зіронька» станом на 31 грудня 20_ року

№ з/п	Найменування статей балансу	Сума, тис. грн	Сторона балансу		Розділ балансу
			Актив	Пасив	
			Сума	Сума	
1.	Зареєстрований (пайовий) капітал	12715			
2.	Виробничі запаси	2050			
3.	Готівка	200			
4.	Незавершені капітальні інвестиції	400			
5.	Довгострокові кредити банків	1000			
6.	Готова продукція	1680			
7.	Додатковий капітал	800			
8.	Забезпечення виплат персоналу	2000			
9.	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1060			
10.	Дебіторська заборгованість покупців за продані товари	1200			
11.	Поточні фінансові інвестиції	480			
12.	Товари	260			
13.	Основні засоби (первісна вартість)	9080			
14.	Резервний капітал	1200			
15.	Нематеріальні активи (первісна вартість)	4700			
16.	Дебіторська заборгованість за виданими авансами	920			
17.	Інша поточна дебіторська заборгованість	560			
18.	Неоплачений капітал	(1320)			
19.	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	620			
20.	Векселі видані	760			
21.	Векселі одержані	380			
22.	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	420			
23.	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	645			
24.	Знос основних засобів	(1150)			
25.	Цільове фінансування	250			
26.	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	220			
27.	Знос нематеріальних активів	(390)			
	Разом:	х			х

Підприємство _____ Дата (рік, місяць, число) _____
 Територія _____ за ЄДРПОУ _____
 Організаційно-правова форма господарювання _____ за КОАТУУ _____
 Вид економічної діяльності _____ за КОПФГ _____
 Середня кількість працівників _____ за КВЕД _____
 Адреса, телефон _____
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку _____
 за міжнародними стандартами фінансової звітності _____

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20 ____ р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

Керівник
Головний бухгалтер

Завдання 4

Визначення типів змін у балансі

Вказати тип змін у балансі під впливом господарських операцій за даними табл. 8.

Таблиця 8

Господарські операції та їх вплив на баланс підприємства

№ з/п	Зміст господарської операції	Зміни в активі	Зміни в пасиві	Тип змін	Зміна валюти балансу
1.	Зараховано кошти на поточний рахунок в банку, що надійшли від покупців за відвантажені раніше товари – 1200 грн				
2.	Нараховано заробітну плату працівникам основного виробництва – 58000 грн				
3.	Утримано із заробітної плати працівників податок на доходи фізичних осіб у сумі 10440 грн				
4.	Утримано із заробітної плати працівників військовий збір у сумі 290 грн				
5.	Виплачено з каси заробітну плату в сумі 16000 грн				
6.	Передано зі складу у виробництво матеріали вартістю 2000 грн				
7.	Отримано матеріали, які надійшли від постачальника, на суму 5200 грн				
8.	Повернуто до каси невикористані підзвітною особою гроші у сумі 1500 грн				
9.	Перераховано з поточного рахунку кошти постачальнику за раніше отримані матеріали – 3200 грн				
10.	Перераховано з поточного рахунку отриманий раніше короткостроковий кредит банку – 30000 грн				
11.	Частину нерозподіленого прибутку спрямовано на поповнення резервного капіталу – 1500 грн				
12.	Отримано з виробництва готову продукцію – 10000 грн				
13.	Придбано паливо у постачальника – 500 грн				

Тема 3. Облік активів

Завдання 1

Віднайти відповідне визначення для кожного наведеного поняття (табл. 9).

Таблиця 9

Вихідні дані до виконання завдання

Поняття	Визначення
1. Облікова політика	А. Облікова таблиця (бланк) встановленої форми і змісту для відображення господарських операцій на рахунках обліку
2. Форма бухгалтерського обліку	Б. Сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності
3. Обліковий регістр	В. Система взаємозв'язку встановлених облікових реєстрів певної форми і змісту, призначених для відображення наявності й руху ресурсів підприємства, джерел їх утворення та процесів господарської діяльності, а також способи запису операцій в облікових реєстрах
4. Прямолінійний метод	Г. Матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 20000 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 20000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік)
5. Нематеріальний актив	Д. Закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдям до нього; конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій; відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів однакового або різного призначення, що мають для їх обслуговування загальні пристосування, приладдя, керування та єдиний фундамент, унаслідок чого кожен предмет може виконувати свої функції, а комплекс – певну роботу тільки в складі комплексу, а не самостійно; інший актив, що відповідає визначенню основних засобів, або частина такого активу, що контролюється підприємством
6. Об'єкт основних засобів	Е. Немонетарний актив, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований (відокремлений від підприємства) та утримується підприємством з метою використання протягом періоду більше одного року (або одного операційного циклу, якщо він перевищує один рік) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в оренду іншим особам
7. Основні засоби	Є. За цим методом сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7

Завдання 2

Складання бухгалтерських проведення

Провести аналіз господарських операцій, визначити кореспонденції рахунків, скласти бухгалтерські проведення (табл. 10).

Таблиця 10

Дані про господарські операції підприємства за вересень 20 року

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	В касу з поточного рахунка надійшли кошти для виплати заробітної плати	6900		
2.	З поточного рахунка сплачено заборгованість перед бюджетом з екологічного податку	600		
3.	Виплачено заробітну плату з каси підприємства	5000		
4.	Суму несплаченої заробітної плати повернуто на поточний рахунок в банк	1900		
5.	Погашено короткострокову позику банку з поточного рахунку підприємства	3000		
6.	Одержано від постачальника товари	1200		
7.	Погашено заборгованість перед постачальником з поточного рахунку	1200		
8.	На поточний рахунок надійшли кошти від дебіторів	4200		
9.	Оприбутковано на склад готову продукцію з виробництва	1000		
10.	Видано з каси готівку під звіт керівнику підприємства	100		
11.	Передано зі складу у виробництво сировину і матеріали	500		

Завдання 3

Первісна вартість об'єкта основних засобів – 55000 грн, ліквідаційна вартість – 5000 грн, термін корисного використання – 5 років. Даний об'єкт використовується підприємством в основному виробництві.

Необхідно:

- Провести нарахування амортизації **за прямолінійним методом**.
- Відобразити нарахування амортизації на рахунках бухгалтерського обліку (табл. 11).

Таблиця 11

Нарахування амортизації прямолінійним методом

Роки	Річна норма амортизації, %	Річна сума амортизації, грн	Сума накопиченого зносу, грн	Залишкова вартість, грн
1				
2				
3				
4				
5				

Завдання 4

Провести нарахування амортизації за **кумулятивним методом**.

Вихідні дані: Первісна вартість об'єкта ОЗ – 122370 грн, ліквідаційна вартість – 22370 грн. Термін корисного використання – 5 років (табл. 12).

Таблиця 12

Нарахування амортизації кумулятивним методом

Роки	Кумулятивний коефіцієнт	Річна сума амортизації, грн	Сума накопиченого зносу, грн	Залишкова вартість, грн
1				
2				
3				
4				
5				

Завдання 5

Визначити первинні документи та сформувати кореспонденції рахунків за даними господарських операцій (табл. 13).

Таблиця 13

Журнал реєстрації господарських операцій ТзОВ «Сяйво» за травень 20__ р.

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Сума, грн	Дебет	Кредит
1.		Придбано програму «1С – Бухгалтерія» у ПП «Креатив»	18000,00		
2.		Відображено податковий кредит з ПДВ, ПДВ – 20 %			
3.		Погашено заборгованість перед ПП «Креатив» з поточного рахунку			
4.		Введено програму «1С – Бухгалтерія» в експлуатацію			
5.		Придбано ноутбук у ПП «Файно»	25000,00		
6.		Відображено податковий кредит з ПДВ, ПДВ – 20 %			
7.		Погашено заборгованість перед ПП «Файно» з поточного рахунку			
8.		Отримано послуги зі встановлення програм на ноутбук від ТЗОВ «КТС»	900,00		
9.		Відображено податковий кредит з ПДВ, ПДВ – 20 %			
10.		Погашено заборгованість перед ТЗОВ «КТС» з поточного рахунку			
11.		Введено ноутбук в експлуатацію			
12.		Придбано у ПП «Забудовник» цемент та щебінь	13100,00		
13.		Відображено податковий кредит з ПДВ, ПДВ – 20 %			
14.		Перераховано з поточного рахунку в банку заборгованість ПП «Забудовник» за придбані будівельні матеріали			

Завдання 6

Скласти журнал реєстрації господарських операцій з обліку придбання основних засобів та нематеріальних активів (табл. 14).

Таблиця 14

Журнал реєстрації господарських операцій з обліку придбання основних засобів та нематеріальних активів

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн	Дебет	Кредит
1.	Придбано у постачальника автомобіль «Volvo»	925000		
2.	Відображено податковий кредит з ПДВ (20%)			
3.	Перераховано з поточного рахунку кошти за придбаний автомобіль			
4.	Надано послуги з реєстрації автомобіля	2820		
5.	Перераховано з поточного рахунку за послуги з реєстрації автомобіля			
6.	Зараховано автомобіль до складу основних засобів			
7.	Отримане програмне забезпечення від ТОВ «Сфера»	25000		
8.	Відображено податковий кредит з ПДВ (20%)			
9.	Здійснено оплату за програмне забезпечення з поточного рахунку			
10.	Визнано активом і зараховано на баланс придбане програмне забезпечення			

Завдання 7

Визначити кореспонденцію рахунків (табл. 15).

Таблиця 15

Дата	Зміст господарських операцій	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
01.09	Надійшла в касу виручка від покупців за реалізовану продукцію	15000		
01.09	Здано виручку в банк	15000		
02.09	Отримано готівку з поточного рахунку в касу для виплати відрядних	3500		
02.09	Виплачено з каси відрядні працівнику підприємства	3500		
03.09	Повернуто в касу невикористані кошти, отримані на здійснення господарських витрат	250		

Тема 4. Облік капіталу і зобов'язань

Завдання 1

Віднайти відповідне визначення для кожного наведеного поняття (табл. 16).

Таблиця 16

Вихідні дані до виконання завдання

Поняття	Визначення
1. <i>Заробітна плата</i>	А. Це винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці (норми часу, виробітку, обслуговування, посадові обов'язки)
2. <i>Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування</i>	Б. Винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці
3. <i>Додаткова заробітна плата</i>	В. Це ті суми, на які зменшується сума заробітної плати при її виплаті
4. <i>Основна заробітна плата</i>	Г. Вигорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу
5. <i>Утримання із заробітної плати</i>	Д. Консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування
6. <i>Капітал у дооцінках</i>	Е. Утворюється за рахунок пайових внесків членів спілок та інших підприємств (колективного сільськогосподарського підприємства, споживчого товариства, житлово-будівельного кооперативу, кредитної спілки тощо), що передбачені установчими документами, для здійснення господарсько-фінансової діяльності
7. <i>Додатковий капітал</i>	Є. Сума дооцінки необоротних активів і фінансових інструментів
8. <i>Пайовий капітал</i>	Ж. Емісійний дохід (сума, на яку вартість продажу акцій власної емісії перевищує їхню номінальну вартість), вартість безкоштовно отриманих необоротних активів, сума капіталу, який вкладено засновниками понад статутний капітал, накопичені курсові різниці, які відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку відображаються у складі власного капіталу та інші складові додаткового капіталу

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7	8

Завдання 2

Два засновники (юридичні особи – платники ПДВ) створили товариство з обмеженою відповідальністю «Серденько» зі статутним капіталом в сумі 240 тис. грн. Засновнику «А» належить частка 40% (96 тис. грн), засновнику «Б» — 60% (144 тис. грн).

Засновник «А» вносить свою частку верстатом, узгоджена засновниками справедлива вартість – 96 тис. грн (у т.ч. ПДВ – 16 тис. грн), засновник «Б» — автомобілем, узгоджена засновниками справедлива вартість – 144 тис. грн (у т.ч. ПДВ – 24 тис. грн). Витрати на державну реєстрацію автомобіля – 1,5 тис. грн (здійснено готівкою).

На момент отримання внесків ТОВ не зареєстроване платником ПДВ. Верстат змонтувала стороння організація. Вартість робіт – 3 тис. грн (без ПДВ). Усі об'єкти введено в експлуатацію.

Завдання: скласти журнал реєстрації господарських операцій (табл. 17).

Таблиця 17

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн	Дебет	Кредит

Завдання 3

Вказати кореспонденцію рахунків з обліку заробітної плати (табл. 18).

Таблиця 18

№ з/п	Зміст операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	Нараховано заробітну плату керівнику	19000,00		
2.	Утримано із заробітної плати ПДФО			
3.	Утримано із заробітної плати військовий збір			
4.	Перераховано заробітну плату на платіжну картку працівника			
5.	Нараховано заробітну плату менеджеру	12000,00		
6.	Утримано із заробітної плати ПДФО			
7.	Утримано із заробітної плати військовий збір			
8.	Перераховано заробітну плату на платіжну картку працівника			
9.	Нараховано заробітну плату головному бухгалтеру	15000,00		
10.	Утримано із заробітної плати ПДФО			
11.	Утримано із заробітної плати військовий збір			
12.	Перераховано заробітну плату на платіжну картку працівника			
13.	Нараховано заробітну плату працівнику відділу, що займається виробництвом продукції	11000,00		
14.	Утримано із заробітної плати ПДФО			
15.	Утримано із заробітної плати військовий збір			
16.	Перераховано заробітну плату на платіжну картку працівника			
17.	Нараховано ЄСВ на заробітну плату працівників адміністрації			
18.	Нараховано ЄСВ на заробітну плату працівників, зайнятих збутом продукції			
19.	Нараховано ЄСВ на заробітну плату працівників, зайнятих у виробництві продукції			

Нотатки: _____

_____

Тема 5. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності

Завдання 1

Віднайти відповідне визначення для кожного наведеного поняття (табл. 19).

Таблиця 19

Вихідні дані до виконання завдання

Поняття	Визначення
1. Доходи	А. Вираження у грошовій формі поточних витрат трудових, матеріальних і фінансових ресурсів на виробництво продукції
2. Чистий дохід	Б. Витрати, які пов'язані з виробництвом певного виду продукції. В момент виникнення такі витрати прямо відносять на собівартість продукції
3. Процес виробництва	В. Виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовнику
4. Процес реалізації	Г. Сукупність операцій по придбанню підприємством у постачальників сировини та матеріалів, інших ресурсів, що забезпечують безперервний процес виробництва
5. Витрати на збут	Д. Витрати, спрямовані на управління підприємством
6. Витрати виробництва	Ж. Виробнича собівартість продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітного періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат
7. Прямі витрати	З. Сукупність операцій по виготовленню готової продукції
8. Непрямі витрати	К. Сукупність операцій, при здійсненні яких відбувається передача права власності на продукцію іншому суб'єкту підприємницької діяльності в обмін на еквівалентну суму засобів або боргових зобов'язань
9. Готова продукція	Л. Витрати, які пов'язані з виробництвом певного виду продукції. В момент виникнення такі витрати прямо відносять на собівартість продукції
10. Собівартість реалізованої продукції	М. Зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками)
11. Витрати	Н. Збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)
12. Процес придбання	О. Визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів
13. Адміністративні витрати	П. Витрати, пов'язані з реалізацією продукції, робіт, послуг

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Завдання 2

ПП «Креатив» отримало дохід від реалізації товарів покупцю у сумі 120000,00 грн (в т.ч. ПДВ). Собівартість реалізованих товарів – 60000,00 грн. Покупець перерахував кошти на поточний рахунок підприємства.

Завдання: здійснити записи в Журналі реєстрації господарських операцій, відобразити дохід, собівартість та фінансовий результат (табл. 20).

Таблиця 20

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит

Завдання 3

ПП «КТБ-Сервіс» отримало дохід від реалізації готової продукції покупцю у сумі 180000,00 грн (в т.ч. ПДВ). Собівартість готової продукції – 110000,00 грн. Покупець перерахував кошти на поточний рахунок підприємства у звітному періоді.

Завдання: здійснити записи в Журналі реєстрації господарських операцій, зазначивши суми та кореспонденцію рахунків; відобразити дохід, собівартість та фінансовий результат (табл. 21).

Таблиця 21

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит

Завдання 4

Відобразити операції, здійснені ПП «Успіх», на рахунках бухгалтерського обліку. **Завдання:** визначити кінцевий фінансовий результат, використовуючи дані табл. 22.

Таблиця 22

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1.	Придбано товари: <ul style="list-style-type: none"> • 500 пачок паперу по 142,00 грн; • 150 гелевих ручок по 32 грн; • 220 коректорів по 46 грн			
2.	Відображено ПК з ПДВ – 20%			
3.	Оплачено вартість придбаних товарів			
4.	Придбано паливо: <ul style="list-style-type: none"> • Бензин А-95 – 500 літрів по 28,9 грн; • Бензин А-98 – 490 літрів по 29,1 грн; • Дизельне паливо – 850 літрів по 27,8 грн			
5.	Відображено ПК з ПДВ – 20%			
6.	Оплачено вартість придбаного палива			
7.	Придбано підзвітною особою блокнот			
8.	Відображено ПК з ПДВ – 20%			
9.	Реалізовано товари: <ul style="list-style-type: none"> • 500 пачок паперу по 152,00 грн; • 150 гелевих ручок по 38 грн; • 220 коректорів по 54 грн			
10.	Відображено ПЗ з ПДВ			
11.	Відображено собівартість реалізованих товарів			
12.	Реалізовано паливо: <ul style="list-style-type: none"> • Бензин А-95 – 500 літрів по 29,3 грн; • Бензин А-98 – 490 літрів по 29,8 грн; • Дизельне паливо – 850 літрів по 28,9 грн			
13.	Відображено ПЗ з ПДВ			
14.	Відображено собівартість реалізованого палива			
15.	Списано доходи від реалізації товарів на фінансовий результат			
16.	Списано доходи від реалізації палива на фінансовий результат			
17.	Списано собівартість реалізованих товарів на фінансові результати			
18.	Списано собівартість реалізованого палива на фінансові результати			
19.	Віднесено фінансовий результат до складу нерозподіленого прибутку (збитку)			

Тема 6. Фінансова звітність підприємств

Завдання 1

Віднайти відповідне визначення для кожного наведеного поняття (табл. 23).

Таблиця 23

Вихідні дані до виконання завдання

Поняття	Визначення
1. Бухгалтерська звітність	А. Звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал
2. Звіт про власний капітал	Б. Звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів
3. Користувачі звітності	В. Звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід
4. Звіт про рух грошових коштів	Г. Звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду
5. Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Д. Фізичні та юридичні особи, що потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень
6. Примітки до фінансової звітності	Е. Надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства
7. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Є. Звіт, який відображає надходження і вибуття грошових коштів (грошей) протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності
8. Мета складання фінансової звітності	Ж. Сукупність показників і пояснень, які забезпечують деталізацію і обґрунтованість статей фінансової звітності, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності
9. Фінансова звітність	З. Елемент фінансового звіту, який відповідає критеріям, установленим цим Національним положенням (стандартом)
10. Стаття	К. Звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Завдання 2

1. Відповідно до залишків по рахунках станом на 01.01.20__р. (табл. 24) скласти початковий баланс ПП «Сервіс» на бланку типової форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», відкрити рахунки синтетичного обліку.

2. На підставі журналу господарських операцій (табл. 25) скласти бухгалтерські проведення, рознести господарські операції по рахунках.

3. Підрахувати по рахунках обороти за місяць і обчислити залишки станом на 31.12.20__р.

4. Скласти оборотно-сальдову відомість по рахунках синтетичного обліку ПП «Сервіс» (табл. 26).

5. Сформувати баланс ПП «Сервіс» станом на 31.12.20__р. на бланку типової форми № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)».

Таблиця 24

Залишки по рахунках ПП «Сервіс» на 01.10.20__р., грн

Номер рахунку	Сума, грн
104	859000
40	990570
201	278598
44	215593
207	39050
631	27330
301	215
661	9180
311	56800
361	9010

Таблиця 25

Господарські операції ПП «Сервіс» за жовтень 20__р.

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	Отримано кошти на поточний рахунок від покупців	9010		
2.	Оприбутковано запасні частини від постачальника (без ПДВ)	2500		
3.	Сплачено постачальнику кошти з поточного рахунку	2500		
4.	Перераховано кошти з поточного рахунку в погашення заборгованості перед постачальниками	4700		
5.	Зараховано на поточний рахунок короткострокову позику банку	10000		
6.	Нараховано заробітну плату працівникам адміністрації	28260		
7.	Утримано із заробітної плати військовий збір			
8.	Утримано із заробітної плати ПДФО			
9.	По грошовому чеку одержано кошти в касу для видачі заробітної плати			
10.	Видано з каси заробітну плату			
11.	Списано витрати на фінансовий результат			
12.	Відображено фінансовий результат у складі збитку			

Синтетичні рахунки бухгалтерського обліку

Таблиця 26

Оборотна відомість за синтетичними рахунками за жовтень 20 р.

Номер рахунку	Залишок на початок періоду		Обороти		Залишок на кінець періоду	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
104						
201						
207						
301						
311						
361						
375						
23						
40						
43						
441						
601						
631						
641						
642						
661						
Всього:						

Додаток 1
до НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
КОДИ

Дата (рік, місяць, число) 01

Підприємство _____ за ЄДРПОУ _____
 Територія _____ за КОАТУУ _____
 Організаційно-правова форма господарювання _____ за КОПФГ _____
 Вид економічної діяльності _____ за КВЕД _____
 Середня кількість працівників _____
 Адреса, телефон _____
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)
на 20 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

Керівник
Головний бухгалтер

Завдання 3

Визначити основні показники форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» ПП «Форум» за 20__ р. на підставі даних, відображених у табл. 27, а саме:

- чистий дохід від реалізації продукції;
- валовий прибуток (збиток);
- фінансовий результат від операційної діяльності;
- фінансовий результат до оподаткування;
- чистий фінансовий результат: прибуток (збиток).

Скласти Звіт «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» на бланку типової форми.

Таблиця 27

№ з/п	Показники	Сума, тис. грн
1.	Вартість реалізованої продукції (в т.ч. ПДВ)	9800
2.	Заробітна плата робітників основного виробництва	3200
3.	Заробітна плата адміністративного персоналу	1500
4.	Заробітна плата працівників відділу збуту	1800
5.	Нарахування на фонд заробітної плати згідно з чинним законодавством: <ul style="list-style-type: none"> • робітників основного виробництва • плата адміністративного персоналу • працівників відділу збуту 	?
6.	Собівартість витрачених матеріалів	450
7.	Витрати на рекламу	400
8.	Витрати на доставку реалізованої продукції	150
9.	Дохід від операційної оренди активів	15
10.	Дохід від відсотків, нарахованих на залишки коштів на поточному рахунку у банку	1
11.	Дохід від реалізації оборотних активів	5
12.	Відрахування на створення резерву сумнівних боргів	7
13.	Відсотки, отримані від банку, що нараховані на довгостроковий депозит	2

КОДИ

Підприємство _____ Дата (рік, місяць, число)

		01
--	--	----

 за ЄДРПОУ

--

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за _____ 20__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050		
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120		
Адміністративні витрати	2130		
Витрати на збут	2150		
Інші операційні витрати	2180		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355		

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500		
Витрати на оплату праці	2505		
Відрахування на соціальні заходи	2510		
Амортизація	2515		
Інші операційні витрати	2520		
Разом	2550		

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Модуль 2. Оподаткування суб'єктів господарювання

Тема 7. Податкова система України. Економічна сутність і види податків

Завдання 1

Провести класифікацію податків і зборів на загальнодержавні і місцеві (табл. 28):

Таблиця 28

Розв'язання

Найменування податків	Загальнодержавні	Місцеві
1. Податок на прибуток підприємств		
2. Податок на майно		
3. Єдиний податок		
4. Податок на доходи фізичних осіб		
5. Податок на додану вартість		
6. Акцизний податок		
7. Податок на майно		
8. Екологічний податок		
9. Рентна плата		
10. Мито		

Завдання 2

Віднайти відповідне визначення для кожного наведеного поняття (табл. 29).

Таблиця 29

Вихідні дані до виконання завдання

Термін	Визначення
1. <i>Непрямі податки</i>	А. Це законодавче встановлений розмір податку, виходячи із об'єкту оподаткування або масштабу вимірювання
2. <i>База оподаткування</i>	Б. Явище, предмет чи процес, внаслідок наявності яких сплачується податок
3. <i>Ставки податку</i>	В. Обов'язкові платежі, які встановлюються найвищими органами влади в державі і є обов'язковими до сплати за єдиними ставками на всій території України
4. <i>Загальнодержавні податки</i>	Г. Обов'язкові платежі, які встановлюються місцевими органами влади і є обов'язковими до сплати за встановленими ставками тільки на певній території
5. <i>Місцеві податки</i>	Д. Обов'язкові платежі, які напряду сплачуються платником до бюджету держави залежно від розміру об'єкта оподаткування
6. <i>Прямі податки</i>	Е. Це учасник процесів справляння податку (платник, держава, державні органи)
7. <i>Об'єкт оподаткування</i>	Є. Законодавче закріплена частина доходів чи майна платника податків (за вирахуванням пільг), яка враховується при розрахунку суми податку
8. <i>Суб'єкт податку</i>	Ж. Обов'язкові платежі, які сплачуються платниками опосередковано через цінові механізми, причому сума податку не зменшує об'єкту оподаткування, а збільшує ціну товару

Відповідь:

1	2	3	4	5	6	7	8

Завдання 3

27.04.20__ р. ПП «Креатив» придбало офісні меблі у ПП «Успіх» вартістю 120 000 грн. ПДВ – 20%.

28.04.20__ р. підприємство оплатило придбаний актив.

29.04.20__ р. ТОВ «Транзит» надало послуги по транспортуванню меблів, за що було сплачено 620 грн., ПДВ – 20% від такої вартості.

30.04. 20__ р. актив введено в експлуатацію.

Завдання: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку, визначаючи при цьому суму податкового кредиту з ПДВ, використовуючи дані табл. 30.

Таблиця 30

Журнал реєстрації господарських операцій

Дата	Зміст операції	Сума	Дт	Кт	Документ

Тема 8. Непряме оподаткування: ПДВ, акцизний податок, мито

Завдання 1

ПП «Зіронька» у квітні 20__ р. реалізувало товари на суму 18000 грн у т.ч. ПДВ для ПП «Сфера», собівартість яких склала 7000 грн.

Завдання: Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку, визначаючи при цьому суму податкових зобов'язань та обчислити суму ПДВ, що підлягає до сплати у бюджет ПП «Креатив» у квітні 202__ р. (табл. 31).

Таблиця 31

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума	Дт	Кт	Документ

Завдання 2

ПП «Креатив» вирішило реалізувати верстат, первісна вартість якого складає 27300 грн, нарахований знос – 5600 грн. Внаслідок такої реалізації отримано дохід в обсязі 21700 грн, в т.ч. ПДВ.

Завдання: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити суму податкового зобов'язання з ПДВ, що виникло при реалізації необоротного активу (табл. 32).

Таблиця 32

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума	Дт	Кт	Документ

Завдання 3

Визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету у поточному місяці приватним підприємством «Оптимум», якщо продаж товарів становив 240000 грн (в т.ч. ПДВ), реалізація послуг – 120000 грн (в т.ч. ПДВ).

В поточному місяці підприємство придбало основні засоби, вартість яких підлягає амортизації, на суму 24000,00 грн (в т.ч. ПДВ) та сировину й матеріали на суму 6000,00 грн (в т.ч. ПДВ). Також підприємство нарахувало заробітну плату працівникам у сумі 82000 грн.

Завдання: визначити ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету (табл. 33).

Таблиця 33

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума	Дт	Кт	Документ

Завдання 4

У січні 20__ р. ПП «Креатив» реалізувало продукцію на суму 36000 грн, в т.ч. ПДВ, та товари на суму 28000 грн (ПДВ – 20%).

Підприємством було закуплено:

- сировину і матеріали на суму 40000, 00 грн (ПДВ – 20%);
- паливо – на суму 10000, 000 (ПДВ – 20%);
- запасні частини – на суму 9000 грн (в т.ч. ПДВ).

Завдання: визначити податкове зобов'язання, податковий кредит та ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету (табл. 34).

Таблиця 34

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума	Дт	Кт	Документ

Завдання 5

Визначити ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету ПП «Успіх», за січень 20__ р. (табл. 35).

Таблиця 35

Дата	Зміст операції	ПЗ	ПК
09.01	Отримано кошти від ПП «Надія» за реалізовані у грудні 20__ р. товари у сумі 3600 грн (в т.ч. ПДВ)		
10.01	Реалізовано товари для ПП «Зірка» на суму 6000 грн (в т.ч. ПДВ)		
11.01	Надійшли кошти від ПП «Зірка» на суму 6000 грн (в т.ч. ПДВ)		
12.01	Надійшов аванс від ПП «Сяйво» у сумі 2400 грн (в т.ч. ПДВ)		
13.01	Реалізовано готову продукцію для ПП «Сяйво» у сумі 2400 грн (в т.ч. ПДВ)		
15.01	Придбано паливо у ТзОВ «Альянс» на суму 900 грн. ПДВ – 20%		
15.01	Сплачено за придбане паливо ТзОВ «Альянс» у сумі 900 грн, ПДВ – 20%		
21.01	Сплачено вартість послуг з оренди приміщення для ПП «Оренда-Люкс» за січень 20__ р. у сумі 1620 грн (в т.ч. ПДВ)		
Разом:			

Завдання 6

У січні 20__ року вітчизняним підприємством-виробником тютюнових виробів «Тютюн-Фейвор» було виготовлено 60 000 000 штук сигарет з фільтром одного найменування. Максимальна роздрібна ціна без урахування податку на додану вартість та акцизного податку встановлена виробником на рівні ____грн за 1 пачку (20 штук).

Специфічна ставка податку – ____ грн. за тисячу штук, адвалорна ставка – ____ %. Відповідно до ПКУ мінімальне акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку на тютюнові вироби (сигарети з фільтром) становить ____ грн за ____ штук.

Завдання: розрахувати величину акцизного податку.

Розв'язання: _____

_____

_____

_____

_____

_____

Тема 9. Пряме оподаткування в Україні

Завдання 1

За звітний місяць заробітна плата керівника ПП «Креатив» складає 23750 грн, головного бухгалтера – 17000 грн., касира – 10000 грн.

Завдання: визначити податок на доходи фізичних осіб, військовий збір, ЄСВ та суму, що підлягає перерахуванню на платіжні картки працівників. Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку (табл. 36).

Таблиця 36

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума	Дт	Кт	Документ

Завдання 2

1. За звітний місяць заробітна плата касира ПП «Зіронька» Андрушко М.М. становить 6000 грн. Він подав заяву на застосування ПСП, оскільки має двох дітей віком до 18 років.

2. За звітний місяць заробітна плата менеджера ПП «Зіронька» Самчук О.М. становить 9500 грн. Він подав заяву на застосування ПСП, оскільки утримує дитину-інваліда віком до 18 років.

3. За звітний місяць заробітна плата працівника виробництва ПП «Зіронька» Кравчук Л.М. становить 9000 грн. Він подав заяву на застосування ПСП, оскільки має трьох дітей віком до 18 років.

Завдання: визначити податок на доходи фізичних осіб, військовий збір, ЄСВ та суму, що підлягає перерахуванню на платіжні картки працівників. Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку (табл. 37).

Таблиця 37

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума	Дт	Кт	Документ

Завдання 3

ПП «Сяйво» за результатами діяльності за 20__ рік має такі показники :

- дохід від реалізації (в т.ч. ПДВ) – 1800000 грн, у т.ч. ПДВ;
- собівартість реалізації – 700000 грн;
- інший операційний дохід – 250000 грн;
- інші операційні витрати – 140000 грн;
- адміністративні витрати – 150000 грн;
- витрати на збут – 110000 грн;
- фінансові витрати – 50000 грн.

Підприємство не визначає податкових різниць.

Завдання: визначити податок на прибуток підприємства за 20__ рік.

Розв’язання: _____
 _____
 _____
 _____
 _____

Завдання 4

ТзОВ «Альянс» за результатами діяльності за 20__ рік має фінансовий результат до оподаткування в сумі 100000 грн. Впродовж звітнього року відбулося:

- нарахування резерву сумнівних боргів – 12000 грн;
- використання резерву сумнівних боргів – 1000 грн;
- нарахування амортизації виробничих основних засобів за правилами бухгалтерського обліку – 15000 грн (за правилами ПКУ сума та ж сама);

Завдання: визначити податок на прибуток підприємства за 20__ рік.

Розв'язання: _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 5

ТзОВ «Кадет-Б» за результатами діяльності за 20__ рік має фінансовий результат до оподаткування в сумі 200000 грн.

Впродовж звітнього року відбулося:

- нарахування резерву сумнівних боргів – 5000 грн;
- нарахування амортизації виробничих основних засобів за правилами бухгалтерського обліку – 7000 грн (за правилами ПКУ сума та ж сама);
- нарахування амортизації невикористаних основних засобів – 1500 грн.

ТзОВ «Кадет-Б» за результатами попереднього року мало збиток у сумі 7000 грн.

Завдання: визначити податок на прибуток підприємства за звітний рік.

Розв'язання: _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Тема 10. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Завдання 1

Нарахувати заробітну плату працівникам приватного підприємства «Клеймо» за звітний місяць, якщо кількість робочих днів становить 22 дні.

Завдання: визначити єдиний соціальний внесок, податок на доходи фізичних осіб, військовий збір та суму до видачі (табл. 38, табл. 39).

Таблиця 38

Інформація для нарахування заробітної плати за звітний місяць

П.І.П.	Посада	Поса- довий оклад, грн	Використання робочого часу, днів		
			Відпрацьо- вано	Невиходи	Підстава невиходу
Іванченко О.І.	директор	17800	20	2	Лікарня- ний лист
Лозинський В.В.	головний бухгалтер	16700	22	-	-
Лаврик К.С.	секретар	14750	22	-	-
Петренко А.О.	майстер	14580	22	-	-
Павленко М.Ю.	водій	14930	22	-	-
Клименко О.В.	водій	14930	22	-	-
Федор Т.С.	водій	14930	22	-	-
Дмитрієв О.О.	водій	14930	22	-	-
Ткаченко А.В.	менеджер	15800	10	-	-
Лучко Л.С.	менеджер	15800	18	4	Лікарня- ний лист
Алекс Ю.Д.	менеджер	15800	22	-	-
Іванюк В.А.	менеджер (інвалід)	15800	22	-	-

Розв'язання:

Відомість нарахування заробітної плати

П.І.П.	Посадо- вий оклад, грн	Нараховано ЗП	Утримання		Сума до видачі
			ПДФО	ВЗ	
Іванченко О.І.	17800				
Лозинськ ий В.В.	16700				
Лаврик К.С.	14750				
Петренко А.О.	14580				
Павленко М.Ю.	14930				
Клименко О.В.	14930				
Федор Т.С.	14930				
Дмитрієв О.О.	14930				
Ткаченко А.В.	15800				
Лучко Л.С.	15800				
Алекс Ю.Д.	15800				
Іванюк В.А.	15800				

Завдання 2

Відобразити операції, наведені в завданні 1, на рахунках бухгалтерського обліку (табл. 40).

Таблиця 40

Журнал реєстрації господарських операцій

№ з/п	Зміст операції	Сума	Дт	Кт	Документ